

«tárgyiaság» korszakában. A lépesőház egy fülkéjében elhelyezett klasszikus urna, a dolgozószoba kínai jellegű könyvespolcán a buddhista bronz szobor, ha ó-kori, vagy ha csak pár százéves is, mindig fellebbenti a lélek mélyén szunnyadó vágyakat. Azt a vágyat, mely a célszerű és hűvösen kimért jelenből szívesen szökik át a «tilos» területre, a virágos kertbe, a romantikába.

VÉGE A WIENER WERKSTÄTTENEK
 Őszinte sajnálattal fogja eltölteni az egész művelt világ közvéleményét, hogy ez a nagymúltú intézmény teljesen megszűnik. Immár hét esztendője tart az egykor gazdag, vállalkozó szellemű műhelyek lassú leépítése. Már a gazdasági válság legelső idején felmerült a gondolat, hogy Bécs város szociális védelme alá helyezték a fényűzés és a divat egykor oly ragyogó atelier-it. Ez a terv hajótörést szenvedett. Belső surlódások is fokozták a gazdasági hanyatláson kívül a művészközpont stüllyedését. Most azután a vállalatnak harminc évén át volt művészeti vezetője, Hoffmann József professzor lemondott állásáról s valamennyi művész és munkás elbocsátásával, az összes műhelyeket bezárták. Az üzletvezetőség egyelőre még a helyén marad.

TRIENNALE. Ismeretes dolog, hogy a kétévénként Monzában rendezett nemzetközi iparművészeti kiállítások látogatottsága nem járt a kívánatos eredménnyel. Mussolini ezért Ugo Ojetti akadémiai tag előterjesztésére elrendelte, hogy a monzai terv eljuttatásával ezentúl Milanóban rendezzenek háromévenként ily kiállításokat. Külön pavilonokból egy egész kis városrészt szándékoznak tehát 1933-ig, az első kiállítás időpontjáig Milanóban építeni. A program röviden s tömören összefoglalja azt is, hogy mit kívánnak. Olyan műveket várnak, melyek amellet, hogy eredetiek, a bel- és a külföld reális óhajainak felelnek meg; merész, de nemes formákkal a modern életbe hatásosan illeszkednek bele. Az eddigi kiállítások jellegét továbbfejlesztik úgy, hogy egy lakásberendezési bemutató is lesz a kiállítás területén.

• SZAKIRODALOM •

BRAUN, JOSEPH. Das christliche Altargerät in seiner geschichtlichen Entwicklung. München, Max Hueber, 1932. Ára : 72.50 M.

Jelen mű voltaképpen kiegészítő része szerzőnek 1907-ben «Die liturgische Gewandung im Occident und Orient» és az 1924-ben két kötetben megjelent «Der christliche Altar» cím alatt megjelent művének. Témájának feldolgozásánál ugyanazokat az alapelveket és tudományos módszert követte, mint előző két munkájában, melyek oly sok elismerést szereztek a szerzőnek : szigorú tárgyilagosság, az írott és emlékekben fennmaradt forrásanyagok kimerítő felhasználása, rendszeres feldolgozás, világos előadási mód.

Az írott forrásmunkák között elsősorban felhasználta a leltárakat, melyeket eddig csak hiányosan vettek igénybe az oltári szerek történetének tár-

gyalásánál, az emlékek között főképpen a ránk maradt s eddig szintén eléggé fel nem használt liturgikus eszközöket. Ami mindkettőből a XIII. századig visszamenőleg korunkra maradt, azt a lehetőség szerint teljesen felhasználta művében, a késői középkorból és a középkor utáni időkből a nagy mennyiségre való tekintettel csak válogatva, de a mű céljának teljesen megfelelő számban. Ki kell emelni, hogy a mű nem csupán anyaggyűjtemény akar lenni az oltári szerek történetéhez, hanem a rendelkezésére álló forrásanyag szisztematikusan feldolgozása minden e téren számításba jöhető szempontokra való tekintettel. Nem csupán a német anyagot dolgozta fel, hanem nagy mennyiségben a hozzálérhető külföldi : olasz, angol, spanyol, németalföldi, francia, az északi országok s magyar anyagra is kiterjed.

A mű két részre oszlik, melyek közül az első a vasa sacra-kat, vagyis az Oltári Szentséggel közvetlen érintkezésben álló, a második rész a többi oltári szereket tárgyalja.

Mindkét rész 3—3 fejezetet foglal magában s ezek közül az első rész 1. fejezete az eucharisztikus áldozat véghezviteléhez szolgáló eszközöket : a kelyhet, patenát és a turrist ; a második fejezet a fistulát és eucharisztikus kanalat ; a harmadik fejezet a ciboriumot és monstranciát tárgyalja. A második rész 1. fejezetének tárgyát képezik a szent misénél használatos edények : kanna, kehelykanálka, ostyatartó, szent lándza és zeon, a 2. fejezet azokkal az eszközökkel foglalkozik, amelyek az oltárnak a szent misére való felszereléséhez tartoznak, a kereszttel és gyertyatartóval, a 3. fejezet pedig az oltári szolgálatnál használatos egyéb szereket tárgyalja : a lemosásnál használatos edényeket, a szenteltvíztartót és hintőt, a békeesóktáblát, a esengetyűt, a füstölőt, a tömjéntartót és a liturgikus legyezőt.

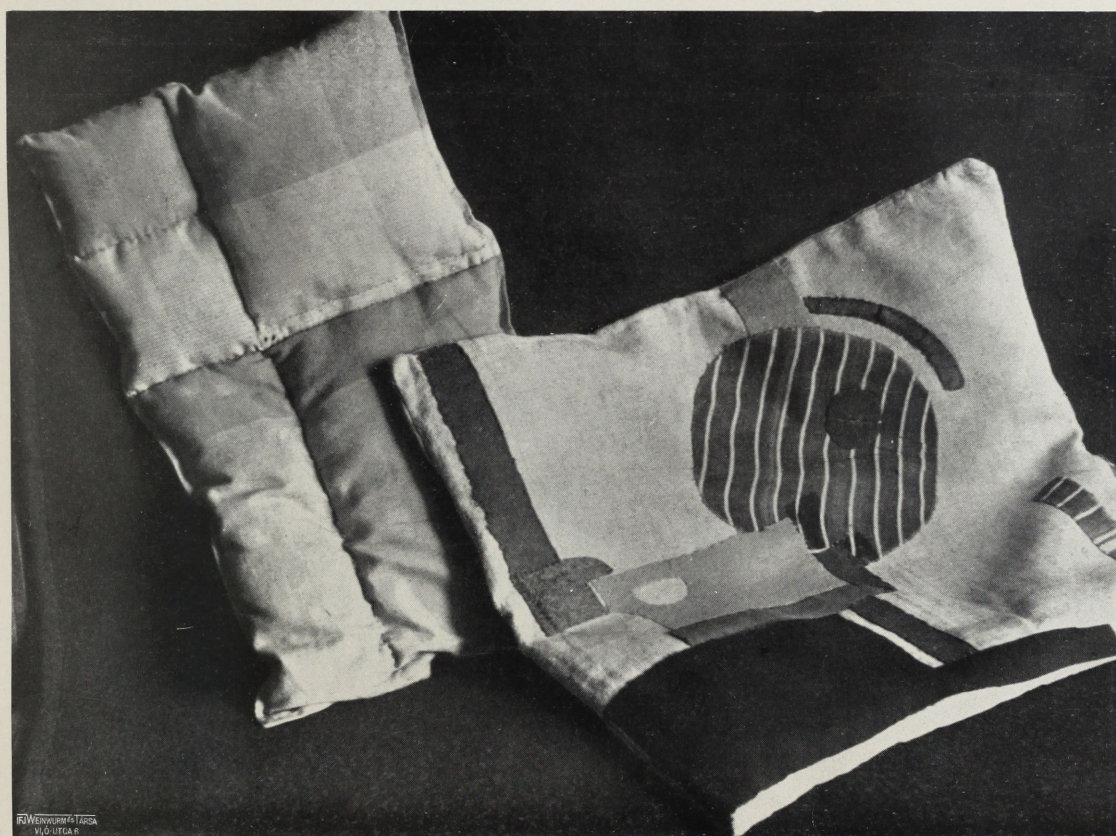
Az összes szerek tárgyalásánál szerző vizsgálata kiterjedt azoknak mai állapotára, használatuknak korára, az anyagra, a formai kifejlődésre, a művészeti kivitelre és technikára.

A 704 oldalas mű 610 gondosan kiválasztott ábrát hoz 149 táblán és a szövegben.

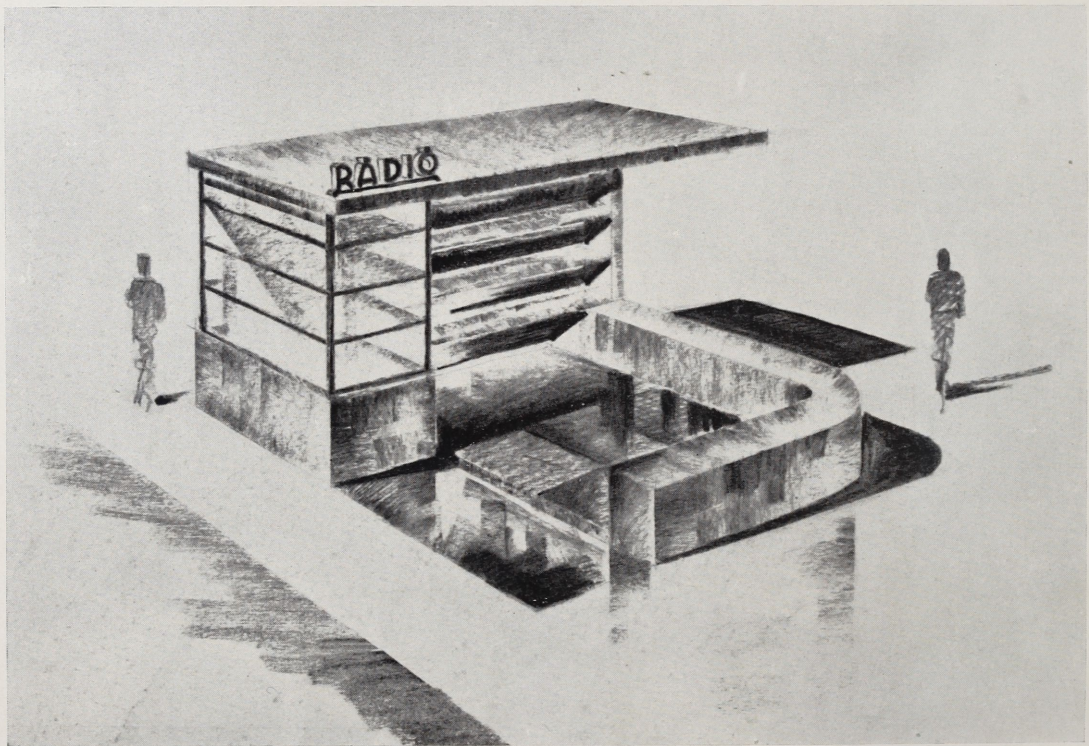
A német és külföldi irodalom e tárgyú művel között jelen munka, melynek megjelenését XI. Pius pápa is óhajtotta, a legterjedelmesebb, a legkiválóbb, azért múzeumok, gyűjtők, könyvtárak, hittudományi intézetek és művészettörténelemmel foglalkozók részére nélkülözhetetlen. Sz. L.

• PÁLYÁZATOK •

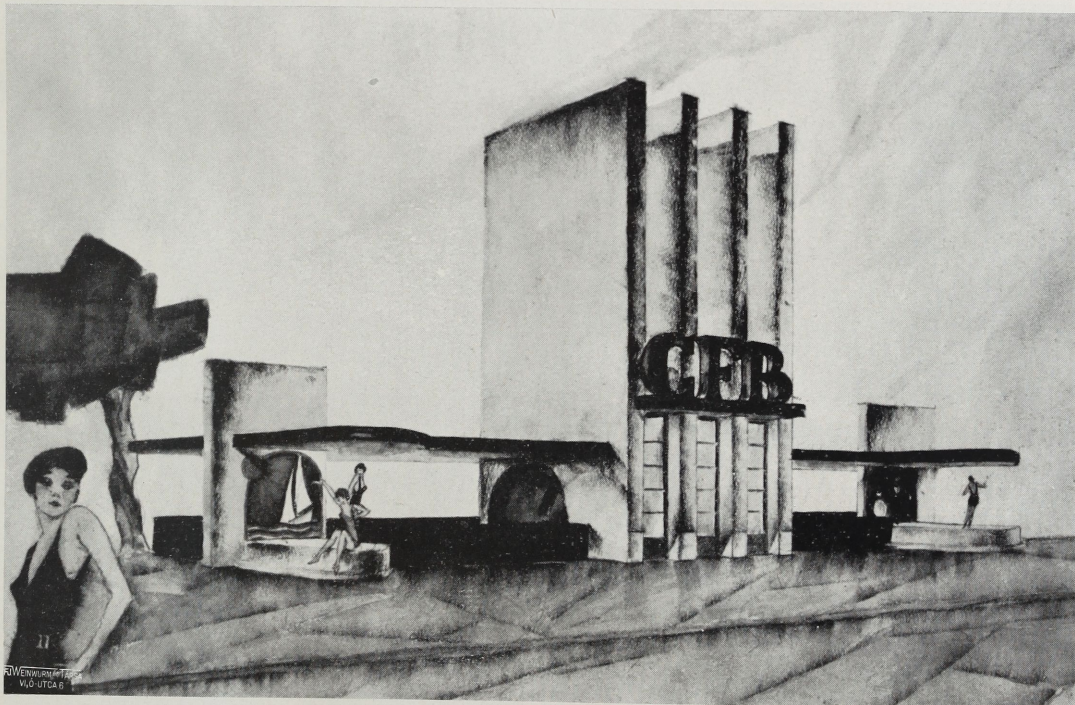
A TÁRSULAT TERVPÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE. A bírálóbizottság 1932 március hó 21-én és 23-án Helbing Ferenc elnöklésével tartotta meg bírálói ülését a társulati tervpályázat alapján beérkezett gazdag anyag elbírálására. A bírálathoz az elnökön kívül a következők vettek részt : Györgyi Dénes, Ligeti Miklós, Lingel Károly, Menyhért Miklós, Szablya Frischauf Ferenc, Telese Ede, Wälder Gyula vál. tagok és Hoffer Imre ügyvezető. A tervpályázatra összesen 102 pályamunka, — amely 695 tárgyra vonatkozott — érke-

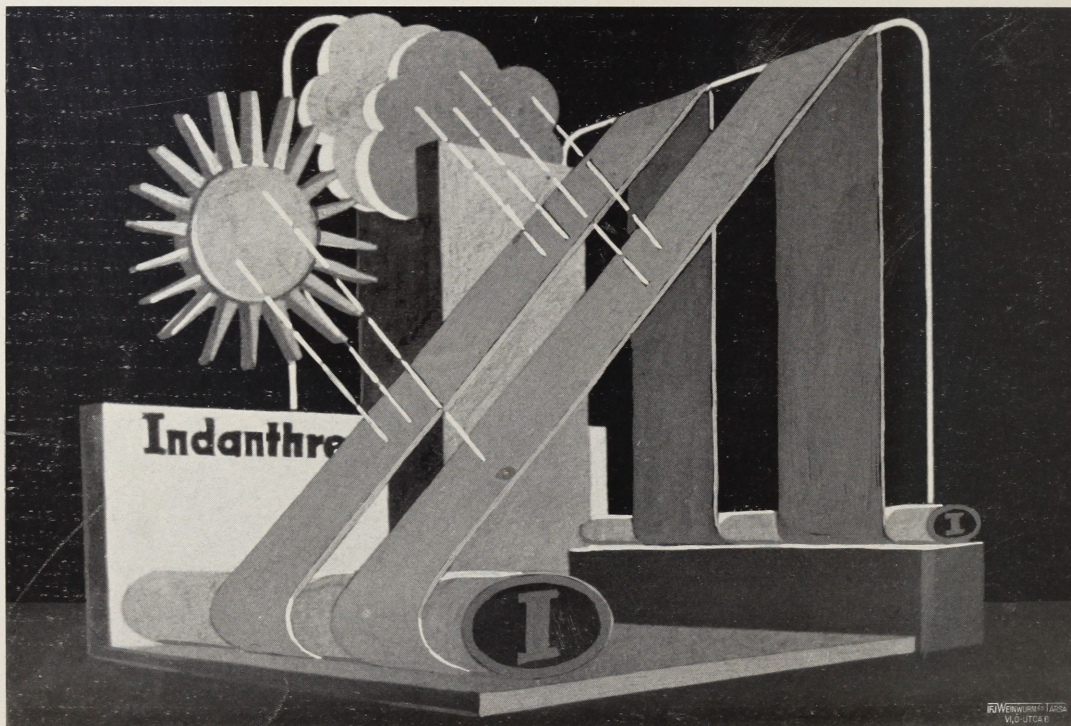
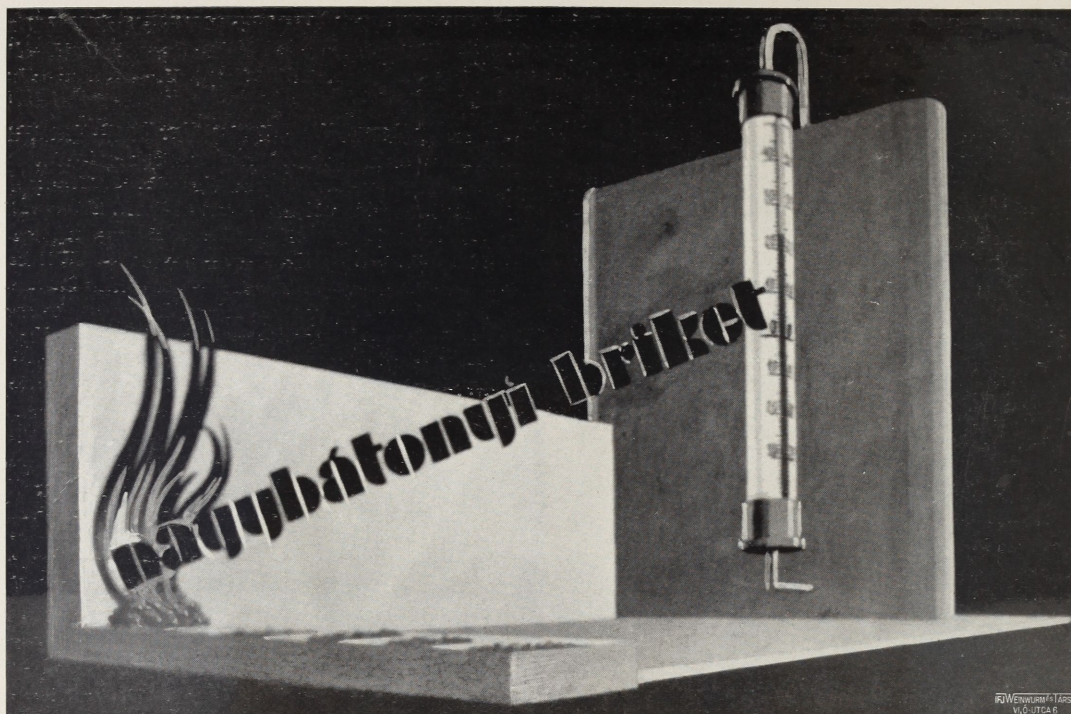
Kovács Zsuzsanna textilmunkái. Fent balra: Faliszőnyeg, Filzapplikáció. Fent jobbra: Hímzett terítő. Lent: Párnák. —
 Textilarbeiten von Susanna Kovács. Oben links: Wandbehang, Filzapplikation. Oben rechts: Gestickte Decke. Unten:
 Kissen. — Textiles by Susan Kovács. Left above: Wall-carpet, Felt application. Right above: Embroideries. Below: Cushions.

A Budapesti Nemzetközi Vásár kiállítási-stand pályázata. Fent balra : A. csoport I. díj Révész és Nemes. Fent jobbra : D. csoport I. díj Molnár József. Lent : D. csoport. Zrinszky József. — Preisauschreiben der Budapester Internationalen Messe für Ausstellungsstände. Oben links: Gruppe A. I. Preis, von Révész und Nemes. Oben rechts: Gruppe D. I. Preis, von Josef Molnár. Unten: Gruppe D., von Josef Zrinszky. — Designs of selling boxes at the Budapest International Fair. Left above: 1st prize of group A. By Révész and Nemes. Right above: 1st prize of Group D. By J. Molnár. Below: Group D. By J. Zrinszky.

Fent: F. csoport. III. díj.
 Révész és Nemes. Lent: F. csoport. Földess Miklós. — Oden: Gruppe F. III. Preis, von Révész und Nemes. Unten:
 Gruppe F., von Nikolaus Földess. — Above: IIIrd prize of Group F. By Révész and Nemes. Below: Group F. By N. Földess.

Fent: B. csoport, Körner József. Lent: B. csoport. I. díj. Körner József. — Oben: Gruppe B., von Josef Körner. Unten: Gruppe B. I. Preis, von Josef Körner. — Group B. By J. Körner. Below: 1st prize of Group B. By J. Körner.

zett be szabályszerűen. A nagy anyag lelkiismeretes tanulmányozása után a bíráló bizottság a kifizűtött díjakat a következő iparművészeknek ítélte oda.

I. Lakberendezési tervek: Bakos István, Cibulás Pál, Fábry Pál, Havrán Imre, Juhász László, Nagy Károly, Schaefer Ferenc, Vass Béla, Urbányi Vilmos, Zrinszky József.

II. Kerámiai tervek. Vince Pál, Illés László, Berkovics Anna, Ráhmer Mária, B. Maróthy Dorottya, Márkus Győzőné, Radács Ágnes, Endró Margit.

III. Bördíszműtervek: Haar Ferenc, Schönthell nővérek.

IV. Egyes bútortervek: Antal Tibor.

V. Faiparművészeti tárgyak tervei Schramm Lujza, Krenner Gyula.

VI. Üvegiparművészeti tárgyak tervei: Hiesz Géza.

VII. Ötvösművészeti tárgyak tervei: Okrutzky Erzsébet, Tóth Gyula, Gombássy Anna, Popper Ervin, Novák Györgyike, Hámor Sári, Krenner Gyula. A bírálóbizottság javaslatára Társulatunk azonkívül még 150 P értékben vásárolt a pályázatra beküldött kész tárgyakból.

Összesen 1935 pengő értékben kerültek kiosztásra pályadíjak. A bírálóbizottság igen kívánatosnak tartja, hogy a pályázók a legközelebbi pályázatnál különös súlyt fektessenek arra, hogy a magyar iparművészet a maga útján járjon és ne legyen a nemzetközi ízlés rabja. A külföld érdeklődésére csakis így számíthat iparművészetünk.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR KIÁLLÍTÁSI STANDOK TERVPÁLYÁZATÁNAK EREDMÉNYE.

A mult számunkban közöltük, hogy a B. N. V. kiállítási standokra tervpályázatot hirdetett.

A pályázatra 57 tervező, 124 tervet küldött be.

A bírálóbizottság (amelynek tagjai Kaesz, dr. Kocsis, Kozma, Falus, Berény és Kanles voltak) a tervek áttanulmányozása után, a következő pályatervek szerzőit díjazta:

A) K a t e g ó r i a (konfekcionált áruk standja). I. díj: Révész és Nemes. II. díj: Reysszer Ottó. III. díj: E. Kovács István.

B) K a t e g ó r i a (végáruk standja). I. díj: Körner József. II. díj: Révész és Nemes. III. díj: Nádor Kató.

C) K a t e g ó r i a (élelmiszeráruk standja). I. díjat nem adták ki. II. díj: Szücs Endre. III. díj: Reysszer Ottó.

D) K a t e g ó r i a (apró darabáruk standja). I. díj: Molnár József. II. díj: Körner József. III. díj: Konecsni György.

E) K a t e g ó r i a (külterületi középstand). I. díjat nem adták ki. II. díj: Bálint és Sándori. III. díj: Szobel Endre.

F) K a t e g ó r i a (kollektív vagy nemzeti kiállítási pavillon). I. díj: Szücs Endre. II. díj: Bodon Sándor. III. díj: Révész és Nemes. IV/a. díj: Hajós és Horváth. IV/b. díj: Molnár József.

A díjazott terveken kívül számos pályatervet részesített díjserő elismerésben a bírálóbizottság.

A magunk nevében örömmel üdvözljük a pályázatkírást kezdeményező B. N. V. igazgatóságát, aki

pénzt, időt és munkát nem kímélve, pályázat útján igyekezett a májusi vásár nívóját emelni, ugyanakkor a kiállító cégek figyelmét felhívni, reklámépítészettünk európai színvonalon mozgó tervezőgárdájára.

A legközelebbi számunkban, néhány pályanyertes művet fogunk bemutatni. M. J.

• K I Á L L Í T Á S O K •

KÖNYVMŰVÉSZETÜNK FIRENZÉBEN. Négy év után újra jelentős bibliophil-kiállítás nyílt meg Firenzében, hogy az utolsó esztendőök legszebb könyvtermékeit vigye a közönség elé. Mint a mult kiállításai, úgy ezúttal is hatalmas anyaggal szerepel a modern magyar könyvművészet. A két nemzet szellemi érintkezését demonstráló csoportok (olasz vonatkozású magyar könyvek és vízszent) szép számmal kerülnek ezúttal is bemutatásra. Amatőr-könyveink csoportjában csaknem teljes kollektiókkal szerepelnek Fáy Dezső, Molnár C. Pál és Reiter László munkái, valamint igen szép példányokkal lesz képviselve a művészi grafika. A kiállítás anyagát, mely egy külön teremben nyer elhelyezést, Gerevich Tibor és Zambra Alajos egyetemi tanárok állították össze. A firenzei kiállítás június végéig lesz nyitva.

PÁRATLAN sikert aratott a Magyar Iparművészek Országos Egyesülete által összegyűjtött iparművészeti anyag, mely a NICHU-NICHU SHIMBUN, a legelőkelőbb japán napilap védnöksége alatt a Matsuzakaya Departement Store helyiségeiben tartott kiállításon került bemutatásra Tokióban, 1932 januárjában. A pompás milieuban kiállított iparművészeti és népművészeti tárgyak már a megnyitás napján az utolsó darabig elkeltek. A kiállítás sajtó- és rádiópropagandája a legjobb közönséget vonzotta magához; Takeda és Asaka japán császári heregek is tettek látogatást. A kiállítás házi rádiója magyar dalokat közvetített, japán táneművészek magyar táncokat mutattak be, a buffetben magyar borokat és ételeket szolgáltak fel.

Az elért erkölcsi és anyagi eredmény mutatja, hogy a magyar iparművészet világviszonylatban is megállja helyét a külföld hatalmas konkurenciája ellenére is.

KÉPZŐMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA PÉCSETT. Az elmúlt hónapban nyílt meg a pécsi festők, szobrászok és építészek ez évi kiállítása. Szerény keretek között készült, de egynéhány darabja vidéki átlagot meghaladó, magas művészi nívót képvisel. Dománovszky István festők és Nendvich építészek mutatták be a legkulturáltabb munkákat. Sajnálattal kell azonban megállapítani, hogy ebben a nagy művészi multtal bíró városban, — hol Zsolnay Vilmos is dolgozott — az iparművészet mostoha sorban sínylődik és a kiállításon sines kellően képviselve. Be kell látnunk, hogy leszegényedett voltunk mellett is elsősorban nemesak képre, szoborra, hanem jó bútorra, szőnyegre, háziparra van szükségünk.